

wilkommen   velkommen   bienvenue

boa vinda   **welkom**   benvenuti

Workshop
ziekten en plagen van de suikerbiet

välkommen   bienvenidos   welcome

Programma

10.00 uur Presentatie bladschimmels
 10.45 uur Diagnoses stellen op het lab
 11.45 uur Presentatie insecten
 12.30 uur Lunch
 13.30 uur Rondleiding
 14.30 uur Afsluiting

 IRS Alles over bieten

Actualiteit 1:
Bladschimmelbeheersing 2018

Bram Hanse

Dinteloord, 29-6-2018 en 10-7-2018

Aantasting stemphylium

 IRS Alles over bieten

Aantasting cercospora

 IRS Alles over bieten

Gevoeligheid cercospora isolaten

analyse 28 cercospora isolaten

- op 2 na allen strobilurine resistent
- verschil in gevoeligheid voor triazolen
- 41% minder gevoelig voor zowel difenoconazool, epoxiconazool als cyproconazool!
- voor elke geteste triazool, maar het meest voor cyproconazool, isolaten met zeer hoge mate van verminderde gevoeligheid

 IRS Alles over bieten

Tabel 8. Door de NDSU (North Dakota, VS) onderzochte *Cercospora beticola* isolaten op gevoeligheid van triazolen (difenoconazol, cyproconazol en epoxiconazol) en strobilurine (Qel) resistentie: G1424

code	locatie	land	jaar	difenoconazol (EC ₅₀ µg/ml)	cyproconazol (EC ₅₀ µg/ml)	epoxiconazol (EC ₅₀ µg/ml)	Qel ² (EC ₅₀ µg/ml)	R
MPVP103a	St. Siro (Bo)	Italië	2000	0,059	0,480	8,075		R
bw15-438a1	Emmechoord	Nederland	2015	5,744	> 10	0,713		S
bw15-438b2	Emmechoord	Nederland	2015	> 10	> 10	2,119		NB
bw15-440a2	Lelystad	Nederland	2015	6,213	> 10	0,847		S
bw15-441c1	Espeel	Nederland	2015	0,981	8,425	4,154		R
bw15-491b1	Vredepeel	Nederland	2015	0,581	> 10	2,812		R
bw15-492a2	Vredepeel	Nederland	2015	0,852	8,429	0,841		R
bw15-493b1	Vredepeel	Nederland	2015	3,714	8,836	6,834		R
bw15-494a1	Vredepeel	Nederland	2015	0,253	> 10	4,275		R
16-580a	Etica	Nederland	2016	2,667	> 10	0,693		R
17-109	Alphen NB	Nederland	2017	0,708	1,385	1,921		NB
17-414a	Overtoon	Nederland	2017	> 10	> 10	1,833		NB
17-422	Benneveld	Nederland	2017	3,808	5,824	5,431		R
17-424	Benneveld	Nederland	2017	0,938	> 10	0,098		R
17-415	Bellingwolde	Nederland	2017	5,174	9,261	0,446		R
17-436a	Beers	Nederland	2017	0,916	7,890	2,424		R
17-436b	Beers	Nederland	2017	1,456	6,296	0,451		R
17-437b	Espeel	Nederland	2017	5,831	9,061	1,194		R
17-442a: AKR1	't Zand	Nederland	2017	0,985	> 10	8,042		R
17-442c: AKR2	't Zand	Nederland	2017	4,750	6,553	4,660		R
17-444a	Alphen NB	Nederland	2017	1,358	> 10	6,876		R
17-444b	Alphen NB	Nederland	2017	> 10	> 10	1,379		R
17-445-1	Schillingen	Nederland	2017	> 10	> 10	0,743		R
17-445-2	Schillingen	Nederland	2017	0,980	> 10	> 10		R
17-446a	Ter Apel	Nederland	2017	4,254	9,271	5,431		R
17-447	Gieten	Nederland	2017	0,632	> 10	0,823		R
17-448a	Oostwedde	Nederland	2017	> 10	> 10	4,845		R
17-460	Nesrin	Nederland	2017	5,500	1,403	5,588		R

¹ Bij een EC₅₀ waarde > 10 is de beheersing in een gevoelig ras moeizaam en bij een EC₅₀ waarde > 10 is de beheersing in een resistent ras moeizaam.
² Qel geeft de strobilurinesensitiviteit weer: R = resistent, S = vatbaar, NB = onbekend.

Advies bestrijding (eerste bespuiting)

waarnemen en herkennen!!!

- alleen **cercospora**:
  - Opus Team, Spyrale, Difure Pro (evt Borgi) bij allereerste vlekjes
  - elke week blijven waarnemen, bij uitbreiding volgende bespuiting met ander middel
  - eventueel bij vervolg bespuitingen ook middelen met strobilurinen inzetten
- alleen **stemphylium**:
  - Retengo Plus of Spyrale
  - blijven waarnemen, cercospora kan ook komen!
- zowel **stemphylium** als **cercospora**:
  - Spyrale meest voor de hand liggend

Schade door bladschimmels

Echte meeldauw (*Erysiphe betae*)

- tot 5-10%

Roest (*Uromyces betae*)

- tot 5-10%

Ramularia (*Ramularia beticola*)

- tot 10-15%

Cercospora (*Cercospora beticola*)

- tot 40%

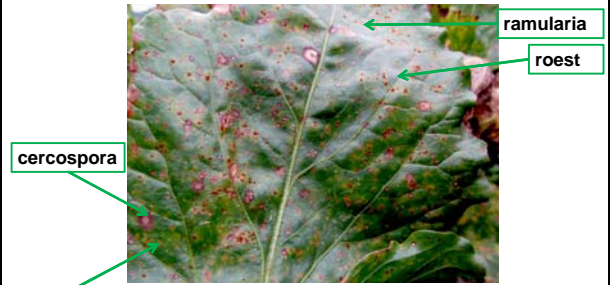

Stemphylium (*Stemphylium beticola*)

- tot 40%

5 bladschimmels herkennen

schadedrempel:
eerste aantasting/vlekjes(!)

Bladschimmelherkenning

stemphylium

roest

ramularia

cercospora

meeldauw

stemphylium (ouder vlekje)

pseudomonas

insectenvraat (voorzijde blad)

insectenvraat

(oud) Mn-gebrek

pseudomonas

insectenvraat (achterzijde blad)

(Echte) meeldauw

(*Erysiphe betae*)

- wit, stofachtig poeder
- bleekgroen, dof blad
- verspreid snel
- lage RV (30-40%) en 25-30°C
- schade 5-10%

Bestrijding:

- alle toegelaten middelen
- Score 250 EC/Borgi iets minder goed

IPM
Uromyces betae

Roest

(*Uromyces betae*)

- roestkleurig puistjes (0,5-1,5 mm)
- beide zijden blad
- soms gele rand
- hoge RV, 15-22°C
- schade 5-10%

Bestrijding:
alle toegelaten middelen

IRS
Alles aan bod

IPM
Ramularia beticola

Ramularia

(*Ramularia beticola*)

- grote vlekken (3-8 mm), oudere vlekken 1-3 cm!
- bruine rand
- witte puntjes
- hoge RV >95%, 16-18°C
- schade 10-15%

Bestrijding:
alle toegelaten middelen

IRS
Alles aan bod

IPM
Cercospora beticola

Cercospora

(*Cercospora beticola*)

- kleine vlekjes (1-3 mm)
- donkere, paarsachtige rand
- zwarte puntjes
- grijze laag
- hoge RV >96%, 23-27°C
- schade tot 40%

Bestrijding:
alle toegelaten middelen
extra restrictie strobilurinen: max. 50% bespuitingen

Isolaten met resistentie en verminderde gevoeligheid

IRS
Alles aan bod

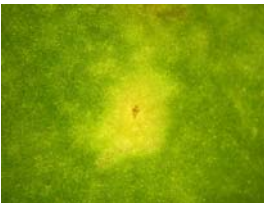

IRS
Alles aan bod

IPM
Stemphylium beticola

Stemphylium

(*Stemphylium beticola*)

- onregelmatige gele vlekjes (0,5-2 mm) oudere vlekken bruin en groot (1-3 cm)
- necrose in geel vlekje
- hoge RV, 16-23°C
- schade tot 40%

Bestrijding:
goede nevenwerking Retengo Plus
nevenwerking Spyrale en Sphere
Score 250EC/Borgi vergelijkbaar met Spyrale

IRS
Alles aan bod

 IRS Alles over bieten

Stichting IRS
Postadres Postbus 20
4670 AA Dordrecht
Bezoekadres Kruisweg 1
4671 VA Dordrecht
Telefoon +31 (0)185 516 070
E-mail harco@irs.nl

irs@irs.nl
www.irs.nl

www.twitter.com/IRS_sukerbiet
www.youtube.com/IRSpaleisje
www.facebook.com/stichtingIRS

